

SURINAME.

OVERLEDEN.

Durende de maand Augustus, aan Paramaribo.

Den 2den, Jufvr. *Judith Eliazar Soesman*, oud 16 jaren en 3 maanden.

Den 4den, de vrije *Betje van Smit*, oud 70 jaren.

Den 5den, den Wel Ed. Heer *Franciscus Joannes Anthoenis*, oud 29 jaren.

Idem, Kapitein *Klaas Visman*, gevoerd hebbende het Nederl. brikship *Amsterdam*, oud 40 jaren.

Den 6den, den Wel Ed. Gestr. Heer Mr. *Gerit Jan van Wijhe*, in leven Lid van het Hof in Civile en Criminele Justitie, oud 51 jaren.

Idem, den Heer *Hendrik Martinus Bakker*, oud 40 jaren.

Den 7den, den Heer *Jan Diederik Bijkman*, oud 68 jaren en 1 maand.

Den 8sten, den Heer *Thomas Bassano*.

Idem, *Abraham Lion Arons*, zoon van den Heer *Jacob Lion Arons*, oud 18 jaren.

Den 11den, Jufvr. *Barbara Gertruida Wolff*, dochter van de Weduwe *J. A. Swaen*, geb. *Juliaans*, oud 31 jaren en 7 maanden.

Idem, *Sabina Jansje van Blom*, oud 70 jaren.

Idem, Meijvr. *Dina Simon Jacob Goodman*, huisvrouw van *Abraham Hartog de Vries*, oud 29 jaren.

Den 12den, *Jacobus Daij*, oud 27 jaren.

Idem, den Wel Ed. Gestr. Heer *Jan Janssen Brouwer*, in leven Lid van de Regtbank van kleine Zaken, oud 34 jaren.

Idem, de Heer *Johan Cristiaan Cocnraad Reps*, oud 53 jaren.

Den 17den, Kapitein *Pieter Cerel Stachou*, gevoerd hebbende het Nederl. Schip de *Jonck Lodewijk Anthonie*, oud 51 jaren.

Den 19den, *Sara Nunes Campos*, Wed. *J. Fernandes*, oud 56 jaren.

Idem, Jufvr. *Anna Eliazar Soesman*, oud 18 jaren.

Den 20sten, het kind *Anna Estena*, dochter van *Aspasia van Emanuels*, oud 4 jaren en 5 maanden.

Den 21sten, Jufvr. *Christina Fuerber*, dochter van Jufvr. *Carolina Linck*, oud 18 jaren en 8 maanden.

Den 22sten, den Wel Ed. Gestr. Heer *Fredrik Andreas Kuhn*, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Chirurgijn en Ghef van Zijner Majesteits troepen alhier, oud 46 jaren.

Den 25sten, de vrije *Duchesse van Truij van Catharina van Weijne*, oud 46 jaren.

Idem, *Johanna van Amimba van Directie*, bij den Heiligen Doop genaamd *Johanna Francisca*, oud 70 jaren.

Idem, Meijvr. *Constantie Mouchel*, oud 53 jaren.

Den 26sten, den Wel Ed. Heer *Johan Hendrik Menke*, oud 73 jaren 2 maanden en 9 dagen.

Den 28sten, *Antje Carolina van Kross*, oud 27 jaren.

Idem, den Heer *Isak Aron Bo. de Mesquita*, oud 29 jaren.

Den 29sten, *Bébé van Meijer*, oud 24 jaren.

Idem, *Jacob Soesman*, oud 12 jaren.

Den 30sten, den Heer *Joseph Arons Polak*, oud circa 59 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 11 Junij. De *Courier* zegt, dat de expeditie, welke in de zuidelijke havens van Frankrijk gereed gemaakt word, naar Algiers bestemd is; twee dagen geleden meende hetzelfde blad, dat die expeditie naar Kadix moest, om er de fransche troepen af te halen.

— Depêches van lord Cowley uit Weenen ontvangen bevestigen, dat er van de zijde der Porte geen de minste schrede tot verzoening met de Russen gedaan is, hoewel de overtocht over de Pruth te Konstantinopel bekerid was.

Tijdingen uit Bogota van den 20 maart behelzen, dat de opening der groote bijeenkomst te Okana destijds nog geen plaats gehad had. Deze vertraging was toe te

schrijven aan het nog niet opkomen van een twintigtal afgevaardigden uit de zuidelijke gewesten.

— De ambassadeurs van den keizer van Brazilië, don *Pedro van Portugal*, hebben eene circulaire gezonden aan al de braziliaansche legatien in Europa, waarbij zij bekend maken, dat zij in onmiddellijke betrekking staan tot de provisionele Junta van Oporto, welke Junta zij houden voor het wettig gouvernement van Portugal, tot dat Zijne Majesteit don *Pedro* daaromtrent nader zal voorzien hebben.

— Er mag in Columbia bij het hooger onderwijs geen gebruik meer gemaakt worden van de werken van den beroemden engelschman *Jeremias Bentham*, over burgerlijke en lijfstraffelijke wetgeving, en de collegien, die daarover door de professoren tot nu toe moesten gegeven worden, zijn afgeschaft.

FRANKRIJK.

Paris den 13den Junij. De marschalk graaf de *Lauriston*, pair van Frankrijk, is in den ouderdom van 60 jaren overleden. Hij is genoegzaam beken uit de geschiedenis der oorlogen van *Napoleon*.

— Het spaansch gezantschap alhier heeft eergisteren een courier naar Bilbao gezonden, waar koning *Ferdinand* zich thans bevindt. Men zegt, dat die courier vertrokken is op depeches uit Londen ontvangen, volgens welke het britsch gouvernement zou bekend gemaakt hebben, dat het, uit hoofde van zijn oud verbond met Portugal, verplicht zou zijn de junta te Oporto gewapenderhand bij te springen, in geval de koning van Spanje zou kunnen goedvinden don *Miguel* door zijne wapenen te ondersteunen.

Men heeft zich dezer dage verwonderd, dat zeker Portugeesch, met name de *Menezes*, protest had ingeleverd bij den minister van buitenlandsche zaken tegen de verklaring van den portugeschen gezant, den ridder de *Barbosa*, welke van gelijken inhoud is als die van den markies de *Palmella*, te Londen, en nederkomt op eene afkeuring van het gedrag van don *Miguel*. Men was ten minste altijd van gedaachte, dat die de *Menezes* tot de portugesche legatie behoorde. Het *Journal des Debats* zegt in zijn nummer van donderdag, dat hij reeds sedert vier maanden op order van zijn hof opgehouden heeft in eenige betrekking tot die legatie te staan.

Volgens de laatste berigten uit Lissabon hadden daar zoo veel arrestatien plaats, dat men uit gebrek aan gevangenis twee oude oorlogschepen had moeten gereed maken om de verdachte personen te ontvangen. De aartsbisschop van Elvas zou zelfs evenmin als vele edellieden vrijgelopen zijn, ware de toelêg om hen te arresteren hen niet vooraf ter oore gekomen, waardoor zij tijd hadden te ontsnappen aan boord van een engelsch fregat. Don *Miguel* had wel beloofd, dat hij zich aan het hoofd zou stellen dier troepen, welke om voor zijne zaak te gaan strijden uit Lissabon zijn getrokken, maar had zijn woord niet gehouden. Men dacht, dat dit den ijver zijner voorstanders wat zou doen bekoelen en hen misschien zou doen verkiezen, zich bij de constitutionelen te voegen, liever dan een zeer ongelijken kans met hem te wagen.

Men zegt ook, dat de gezamenlijke afgezanten zich gereed maken om naar Oporto te vertrekken en zich bij de junta te voegen.

DUI TSCH E L A N D.

Frankfort den 10 Junij. Volgens geloofwaardige berigten uit Konstantinopel van den 11den bepaalt zich de vermeende gunstige omkeer in de gezindheden der Porte, welke geheel Pera met vreugd vervuld had, tot de volgende uitdrukking des Reis-Effendi's tegen eenige der europesche gezanten. Hij zeide dan, dat alle verbonden met de europesche magten in de oogen der Porte even heilig waren als het Islamismus zelve; dat derhalve ook het verbond te Akkerman gesloten bij een eensdaags te verschijnen firman zou nagekomen worden; maar nu hadden de drie mogedheden onder elkander een verbond over Griekenland aangaan, welks inhoud met het Islamismus streed: dewijl nu het Islamismus volstrekt niet kan veranderd worden en de Porte op de basis van het verdrag van 6 Julij wilde onderhandelen, zoo kwam dit, wanneer men de zaak wel beschouwt, op hetzelfde uit en het tractaat was toch ligter voor wijzigingen vatbaar dan de leer des Islams. Als deze uitdrukking eene veranderde gezindheid in het gouvernement aanduidt moet die gezocht worden in den toestand des rijks, want bij al de moeilijkheden, welke den Sultan omringen, heeft zich ook dezer dage nog gevoegd, dat de overgebleven Janitzaren weder het hoofd opsteken en men er op een der eilanden, welke in de nabijheid der hoofdstad liggen, reeds meer dan 500 ontdekt heeft, die betragt zijn op maatregelen, om de vaan des oproers te verheffen zoodra de krisis grooter wordt. *Husny-pacha* had zich onvoorzigtiger wijze uitgelaten, dat hij, die zoo veel janitzarenkoppes had afgeslagen, weinig zin en geschiktheid had om het bevel over het leger op zich te nemen, daar dat nog vol Janitzaren was, die slechts andere mutsen droegen, maar toch dezelfde gezindheden bezaten als voorheen. De Sultan had dit zeer kwalijk genomen.

De krijgsmagt van *Ibrahim-pacha* in Morea bestond in de eerste dagen van april nog uit 31,320 man, te weten uit 7 regementen geregelde troepen, tuschen Modon en Navarino gelegerd, en tezamen bedragende 18,170 man; uit 850 sappeurs en artilleristen, 6800 man ongeregelde troepen voetvolk, 4000 man ongeregelde kavallerie bij Modon en andere vestingen en 1500 man ongeregeld voet- en paardenvolk bij Patras. De bezetting van Navarino is 1500 man sterk, die van Modon 600 en die van Coron 800. De personen tot *Ibrahim's* huis behoorende halen het getal van omtrent 500. Oorlogschepen heeft *Ibrahim* op dit oogenblik 2 egyptische brikken, 2 transportschepen en 1 schooner, allen te Modon geankerd, en 1 brik te Navarino. De levensmiddelen worden den troepen zeer naauw toegemeten en met veranderde rations dacht men dat zij nog tot het einde van junij zouden reiken. Het is bekend, dat *Ibrahim* de blokkerende eskaders bedreigd heeft, dat hij Morea zal doortrekken, als zijn voorraad van levensmiddelen ten einde is. *Ibrahim* schreef de munterij der Albanen in zijn leger aan stokerijen van buiten af toe en beklagde zich, dat men wapenen tegen hem wendde, wier gebruik de Muzelmannen niet kenden.

Te Smirna is de pacha weder op nieuw in zijn bewind bevestigd. Telken jare met het bairamsfeest, als wanneer er verandering in de regeringpersonen voorvalt, vreest men hem te zullen verliezen, en dit zou voor de inwoners van Smirna een ongeluk zijn, dewijl nooit te voren daar ter

Stede zoo veel rust en vrijheid geheerscht heeft, zoowel onder de Turken als Franken, als onder het bewind van Hassan-pacha.

(Rotterd. Courant.)

Mengelwerk.

IETS OVER DE SPELLING.

Daervan ick hooren sal, wat magh hij liggen tioren, En kladden schoon Papier en all te dieren Irt, Om soo verquist te zijn aen praelijens in de Wind.

HUGENS.

maer wat op 's herten gront leit, Dat welt me naer de keel.

VONDEL.

Het ligt in den aard des menschen, en het schijnt onafscheidelijk van zijn bestaan: dat hij, eenig doel willende bereiken, zich doorgaans in den weg, die daarheen leidt, vergist, en dikwijls op „den gepasten middelweg” denkt te wezen, terwijl hij, verre daarvan af, zich op eenig gansch anders strekkend bijpad bevindt. Zoo is 't in zaken van aangelegenheid, even als in die van minder aanbelang: men heeft zoo wel *ultra-liberalen* in beiderlei zin, als *ultra-zuinigen* en *ultra-orthodoxen*, zoowel *ultra-nederigen* als *ultra-zich-zelven-gevoelenden*.

Geen wonder dan, dat ook in de spelling zich eene sekte van *ultra-puristen* gevormd heeft, die, ter goeder trouw en uit loutere zucht naar het volmaakte ook in dit punt, in het met hun doel meest strijdende uiterste vervallen, die, om de zuiverheid der taal, onder de Siegenbeeksche vanen, voor te staan, lijnrecht dat eenvoudigh selsel tegenwerken, en alrede *potaatje*, *ekwipaasje*, *likwidatie* schrijven, en misschien eerlang ook *eksekuutsie*, *rikkommanderen*, *apzoluutsie* en *eksempel* zullen spellen.

Verre nu zij het van mij, om met BILDERDIJK de spelling te doen voorkomen als van zoo onbeschrijflijk een aanbelang, als of de welvaart of de ondergang der natie van *bloeien* of *bloeyen* zoude afhangen. Doch er zijn geene billijke, geene bestaansbare redenen tegen eene eenheid en eenvoudigheid in de spelling, en op dien grond vond ik het dan ook niet geheel ongepast, aan hen, die daarin eenig belang stellen, eene plaats, voorkomende in de *Taalkundige Bedenkingen* van den Hoogl. SIEGENBEEK, in den verleden jare te Haarlem in 't licht verschenen, mede te deelen, of zoo dezelve algemeen bekend is, te herinneren.

„Sedert een' geruimen tijd” zegt de Hoog-leeraar aldaar bl. 28, „zag ik, en wel tot mijn leedwezen, waarschijnlijk door eene verkeerde toepassing der door mij aangeprezene spel-regelen, in de schrijfwijze van vele blijkbaar uitheemsche woorden eene zonderlinge wanspelling doordringen, volgens welke voor *request*, *quantite*, *commissie*, *qualiteit*, *quantiteit* en dergelijke woorden, *rekwest*, *kwitantie*, *kommissie*, *kwaliteit*, *kwantiteit* enz. geschreven wordt. Ik noemde deze schrijfwijze eene *wanspelling*; en zij is dit inderdaad. In *rekwest* valt dit dadelijk in het oog, daar hierdoor dit woord eenen klank verkrijgt, die met de algemeene uitspraak strijdig is. Wilde men dit woord, dat toch voor ieder terstond zijne vreemde herkomst verraaft, en waarvoor wij, in een' meer deftigen stijl, de echt Nederduitsche woorden *verzoekschrift*, of *smeekschrift* kunnen in plaats stellen, volstrekt een Nederduitsch aanzien geven, waarom dan niet *rekest*, zoo als ik bij een' enkel aanloef, geschreven, dat ten minste aan de uitspraak beantwoordt? Voor *kwitantie* schijnt, in den eersten opslag, te pleiten, dat hetzelfde even als het Fransche *quiter*, van het Nederduitsche *kwijten* afkomstig is; doch de nietigheid van dezen grond blijkt dadelijk, wanneer men op den uitgang acht geeft, die den dag legt. Ook blijft het woord bijkijk tot den gemeenzamen stijl der dagelijksche verkeerling bepaald, daar wij, in een' meer verhevenen stijl, hetzelfde met *kwijtbrief* of *kwijtschrift* kunnen verwisselen. Van de drie andere woorden zal ik niet afzonderlijk behoeven te spreken, daar dezelve het Nederland-sche burgerregt nog minder, dan de vorige, bezitten. Hoe men intusschen eene zoo mis-selijke spelling op het door mij in mijne *Verhandeling* voorgestelde heeft kunnen bouwen, beken ik niet te begrijpen. Immers heb ik op bl. 257 en volg. van die *Verhandeling* de meest gebruikelijke spelling van *Apotheker*, *Genie*, *Procureur*, *Commissaris*, *Fiscaal* en dergelijke opzettelijk verdedigd, en op bl. 264

van de derde, af laatste uitgave bij de voor-beelden van zulke uitheemsche woorden, in welke de vreemde klankteekenen, buiten te-genspraak, moeten behouden worden, met name *justitie*, *executie*, *exempel*, nog met voor-dacht het woord *request* gevoegd, met eene korte aantekening onder den tekst, waarin ik reden geef van mijne afkeuring van re-kwest.” enz.

Even zoo waarschuwt de Hoogleeraar t. a. pl., op bl. 30, tegen het misbruik van het aaneen-hechten van de onbepaalde wijze der werk-woorden, met een afscheidbaar voorzetsel zamengesteld, wanneer tusschen dit en het werk-woord het voorzetsel te komt, als *intevooeren*, *aanteduiden*, *uitedrukken* enz. voor in te voe-ren, aan te duiden, uit te drukken; welke afkeuring aldaar met bondige bewijsgronden wordt gestaafd.

Dat nu ieder dit mijn geschrift voor eene bloote mededeeling of herinnering, en voor niets anders, houde, is het eenige, wat ik daarmede bedoel.

ANTI-ULTRA-SIEGENBEKER.

AAN DEN ZESTIEN JARIGEN INWOONER.

Mijn Heer!

Gij schijnt op de zinspreuk (dat een goede verstaander slechts een half woord benoodigd is,) uitgegaan te zijn, ik voor mij heb uwe meening zeer wel begrepen, en vereenig mij volgaarne met eenige aanmerkingen daarin voorkomende, edoch heb uit de Courant van Zondag 11. gezien dat PIET en HEIN niet zoo gelukkig zijn geweest, en zulks spijt mij. Ik rade u alzoo aan dat ingeval gij u weder in eene pennensrijd moegt willen inlaten, u verstaanbaarder uitedrukken, ten einde ook aan lieden met een bekrompen verstand de gelegenheid te verschaffen u te kunnen begrijpen, en mij het verdriet te sparen van door zouteloze poezij, APOLLO zoo zeer te zien heenen.

Paramaribo, den 24sten September 1828.

S.

CORRESPONDENTIE.

Wij hopen dat onze geëerde lezers het ons ten goede zullen houden, dat wij het bij ons ter plaatsing in dezen Courant ingekomen rijmpje van den Heer BENEDICTUS QUESQEARL, niet in ons Mengelwerk hebben opgenomen. Enkeld om aan het verlangen van dien Heer te voldoen, laten wij hetzelfde hier onder volgen, onzen lezers onze handeling ten dezen opzichte ter beoordeeling overlatende, met kennisgeving, dat de eer van de daarin gebezigde spelling, welke wij letterlijk hebben gevolgd, alleen aan den Heer B. Q. toekomt.

Aan den Heer Redacteur van de Zond. en Donderdagsche Courant.

ANTWOORD OP DE ZAMEN SPRAAK TUSSEN HEIN EN PIET OP DE DRIE VEERSTIE VAN DEN 20 BEZER.

Maar Hentje Lompert; hoort na mij, Voor dat gij aan de Poëzij Uw krachten wilt besuden En in der muzen tempel treden Ga liever noch ter School aldaar; — Apollo's, leer is u wat zwaar Leer eerst; het Nederduitsch goed spellen; 't Publiek zal dan over ulieden geen vonnis vellen, Van 't geen aan ulieder Dicht ontbreekt, Dat nu vol grove; fouten steekt — Had gijliede u veerstjes slechts geschreven Om 't aan u vrienden af te geven, Het kon noch gaan; maar na dat gijl 't Gezonden hebt ter Drukkerij Om 't in de Courant te laten Drukken — Ziet ieder dat gijl; — loopt op krukken, De zangberg is te steil en glad, De toegang is een moeilijk Pad, Leer eerst de dichters zoekt de besten, Doet dan u voordeel met hun lessen,

Mijn Heer ik ben u Altoos berijde Lezer BENEDICTUS QUESQEARL.

De in ons No. 12 geplaatste *anagrammen* zijn door eenige onzer lezers dus opgelost: *On-dier* — *Eirond*; — *Regte domoor* — *Groot-moeder*; — *Een Kring* — *Rekening*; — *O alte Vir* — *Voltaire*, — van de *anagramme*: *c'est l'enfer qui m'a crée* hebben wij nog geene letteromzetting ontvangen; tot meerdere duidelijkheid zij aan onze geachte lezers gemeld, dat de daarin voorkomende letter: verwisseld kan worden met j.

RED.

ADVERTISSEMENTEN.

Ingevolge het achttiende Artikel der Instructie en Ordonnantie voor de Nieu-

we Wees Kuratele en Onbeheerde D. Kamer geëmaneerde, worden door Gekw. 1ste Gezw. Klerk van dezelv mer op autorisatie van de Commiss de Zaken der Wees- Desolate- en beheerde Boedels Kamer, gedagva Krediteuren van de

Solvente Boedels boven de f 600 S. G. LEMMERS Wed. H. W. BR L. R. VAN REES, G. H. HENNING *Insolvente Boedels* boven de f 60 J. HUBNER, H. J. G. SERRE W. MULLER, J. PILAAR.

Solvente Boedels beneden de f 60 Jb. ZWART, J. NELL, A. E. BROMET, J. RIJDER, M. J. F. LET en Huisvrouw M. J. CRASE LAXTON, J. J. BOUWMEESTER, BERGERT, de absente G. WARD, KNOBBE.

Insolvente Boedels beneden de f 60 D. W. FLEISCHAKKER, J. PETI G. F. IBBEKEN, G. HOMAN, G. J. SCHER, J. G. SCHERNITZ, J. J. BEAUCHE, J. L. BLOMHERT. F. J. NULPHIJ, de geauf. J. W. BOSS, eertijds geschreven hebbende. J. B. LER VAN DEN BOSCH; om binnen weken na dato dezies te kompareren voormelde Kamer, ten einde alda examineeren de staat en beschrijving voormelde solvente Boedels en van schreve insolvente Boedels, de staat beschrijving mitsgaders rekening en antwoording van dien, met de bo charters en papieren tot dezelfde sp rende, als mede de opgegevene preten der crediteuren met derzelver verific ren en voorts binnen den tijd van weken, na de laatste Advertentien, het een en ander hunne schriftelijke batten of oppositien met bijvoeging nadere stukken, is het nood onder platie inventaris ter Kamer te fou ren, op pene van daarvan verstaten te zijn.

Paramaribo, den 20 September 1828.

J. DE HEIJDER.

Gekw. 1 Gezw. Klerk.

1ste Advertentie.

Op den zevenden October eerstkomen de, des nademiddags ten vier uren zal bij publieke veiling, ten huize van den Heer Vendu Meester L. THIJM worden verkocht:

Een Erf gelegen aan de Heeren Straat bekend onder La. A. No. 29. met de daarop zijnde Put, Regenbak en Steenvoeten aankomenden den Boedel van wijlen Meyrouw de Wed. G. N. LINCK geboren VOGT, de veil-conditien en bewijzen van Eigendom zullen drie dagen vóór, en op den verkoopdag aan het Kantoor der Venduen, voor een ieder ter inzage liggen.

Paramaribo den 24e. September 1828.

Q. G. PICHOT.

De ondergeteckende presenteerd te koop: Een Erf gelegen op Combé aan de groote Reijweg, No. 6, behorende aan den Boedel C. D. GOTTSCHALK.

Voorts is te huur, het Woonhuis, Negerkamers en Keuken, door wijlen den Heer C. D. GOTTSCHALK bewoont geweest; te bevragen bij den Heer C. D. KONING, woonende allernaast gemelde Erf.

Paramaribo den 25 September 1828.

A. H. ZSCHUSCHEN qq. c. s.

Wordt te huur gevraagd, 15 stuks Delver-negers, om op Plantagie te werken; adres ten Kantore van E. J. VAN DEN BERGH.

Paramaribo den 24e. September 1828.

Wordt te huur gevraagd, eene meer of min bejaarde Huismeid, het koken voor een klein burger-huishouden kunnende waarnemen; adres ter dezer DRUKKERIJ.